

Toiminta- ja tilinpäätöskertomus 2019
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

TUUSULA

Elämisen
taidetta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
 Palvelualue
 Vastuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja
 Risto Mansikkamäki

1 000 €	¹⁾ TALOUS-ARVIO	TA-muutos	TA + muutos	Toteuma	Tot-%	²⁾ Poikkeama	Tot. 2018	Muutos-% 2018/2019
Toimintatuotot	3 935	0	3 935	3 861	98,12	-74	3 651	5,74
Toimintakulut	-3 935	0	-3 935	-3 861	98,12	74	-3 651	5,74
Toimintakate	0	0	0	0		0	0	
Henkilöstö 31.12.								

Tuottojen
 ylitys +
 alitus -
Kulujen
 ylitys -
 alitus +
Määrien
 ylitys +
 alitus -

¹⁾Tuotot ovat plusmerkkisiä ja kulut miinusmerkkisiä

²⁾ Poikkeama = Toteuma - TA+muutos

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	(1000 €)			
	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 129	3 305	3 280	-25
Maksutuotot	522	630	581	-49
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 651	3 935	3 861	-74
Valmistus omaan käyttöön	0		0	0
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 213	-2 255	-2 380	-125
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-515	-501	-521	-20
Muut henkilösivukulut	-73	-83	-20	63
Palvelujen ostot	-538	-767	-636	131
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-68	-70	-61	9
Avustukset	0	-4	0	4
Vuokrat	-230	-235	-222	12
Muut toimintakulut	-13	-20	-20	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 651	-3 935	-3 861	74
TOIMINTAKATE*	0	0	0	0

*Sitova taso

	TA 2019	MTA 2019	Tot. 31.12.2019	Erotus	Tot.-%
Toimintatuotot	3 934 668	3 934 668	3 897 431	-37 237	99,05
Toimintakulut	-3 934 668	-3 934 668	-3 860 560	74 108	98,12
Toimintakate	0	0	36 871	36 871	

Ympäristökeskuksen positiivinen toimintakate merkitään siirtovelaksi ja palautetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille ottamalla huomioon kuntakoh-
taiset tulot ja menot. Tasoituslaskelmalla toimintakate palautetaan alkuperäisen talousarvion mukaiseksi (0 €).

Kirjanpito tietojen perusteella sopijakuntien maksu-
osuuksien palautukset /lisämaksut ovat seuraavat:

	TA 2019	TP 2019	Palautus/ lisämaksu(-)
Järvenpää	668 688,48	639 236,40	29 453,94
Kerava	520 648,44	531 842,71	-11 199,23
Mäntsälä	426 238,85	452 801,19	-26 601,69
Nurmijärvi	755 305,76	749 184,14	6 143,13
Tuusula	834 001,75	794 947,62	39 075,07
Yhteensä	3 204 883,28	3 168 012,05	36 871,23

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

Ympäristökeskuksen hallinto
Ympäristövalvonta
Ympäristönsuojelu
Terveysvalvonta
Eläinlääkintähuolto

Toiminnan kuvaus ja tehtävät

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasaännöillä osoitetuista tehtävistä. Sopimuksen piirissä olevat palvelut tuotetaan laadukkaina ja taloudellisina sekä sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tavoittelee seudullisesti terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä sekä monipuolista ja ekologisesti kestävää luonnonympäristöä. Päämäärään päästäkseen ympäristökeskus tuottaa laadukkaita viranomaispalveluita sekä toimii ympäristöasioissa aktiivisena yhteistyökumppanina Keski-Uudenmaan kuntien ja seutukunnan muiden toimijoiden kanssa.

Olenaiset tapahtumat palvelualueella tilikauden aikana

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi kesäkuussa ympäristökeskuksen strategisen tavoiteohjelman vuosille 2020 – 2023. Tavoiteohjelma on laadittu yhteistyössä ympäristökeskuksen sopijakuntien kanssa. Tavoiteohjelman keskeisiä tavoitteita ovat muun muassa ympäristökeskuksen toimialaan kuuluvan viranomaisvalvonnan tehostaminen, ympäristönsuojelun lupapalveluiden sujuvoittaminen, sopijakuntien sisäilmaprosessien

kehittäminen ja vesistöjen ekologisen tilan parantaminen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on käsitellyt Vantaanjoen vesienhoidon toimenpideohjelmaa 2017 – 2027 sekä ympäristökeskuksen sen pohjalta tekemää erillistä Keski-Uudenmaan toimenpideohjelmaa, jossa on esitetty kaikkiaan 38 ympäristökeskuksen sopijakunnille kohdennettua vesienhoidon toimenpidettä. Keski-Uudenmaan toimenpideohjelman painopisteiksi on nostettu:

- pelloilta tulevan vesistökuormituksen vähentäminen
- yhdyskuntien jätevesien käsittelyn tehostaminen ja jätevesiylivuotojen minimoiminen (esim. Nurmijärvi kirkonkylän puhdistamo)
- haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehostaminen varsinkin pohjavesi- ja ranta-alueilla
- pohjavesiä suojeleva maankäytön suunnittelu
- vesistöjen ekologisen tilan parantaminen, kuten järvien valuma-alueiden kunnostaminen
- arvokkaiden pienviesien turvaaminen
- vesienhallinnan kehittäminen (esim. hyvät hulevesikäytännöt, tulvariskien torjunta ja jatkuvatoimisen vedenlaadun mittauksen laajentaminen)
- kalakantojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antoi lausuntonsa Järvenpää ja Tuusulan yleiskaavaehdotuksista. Lausunnoissaan lautakunta on kiinnittänyt huomiota erityisesti pohjavesialueiden ja luontokohteiden huomioon ottamiseen sekä vesiensuojelua ja -hoitoa tukevaan maankäyttöön. Ympäristölautakunta on antanut lausunnon myös ehdotuksesta jätelautakunta Kolmenkierron toiminta-alueen uusiksi jätehuoltomääräyksiksi sekä lausunnon ehdotuksesta jätehuollon palvelutasoksi.

Terveysvalvonnan palveluyksikkö aloitti uutena palveluna sopijakuntien tilapalveluiden kanssa vuosittain käytävät yhteistapaamiset sopijakuntien palvelukiinteistöjen sisäilma-asioista.

Ympäristövalvonnan palveluyksikköä ovat lupa- ja valvonta-asioiden lisäksi työllistäneet vuonna 2019 edelleen vesihuollon vapautushakemukset sekä niihin liittyvät hallintopakkoimet.

Ympäristökeskus on kilpailuttanut sopijakuntien löytö-eläinpalvelut, jota koskeva sopimuskausi päättyi vuoden 2019 lopussa. Riihimäkeläinen Eläinten Auttajat ry / Onnentassu jatkaa palveluntuottajana.

Olennaiset määrärahan ylitykset

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate on ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia 36 871,23 euroa positiivinen. Ympäristökeskuksella ei siten ole sitovuustason (so. palvelualueen toimintakate) määrärahaylityksiä. Palvelualueen 2019 toimintakate on kuitenkin oleellisesti pienempi kuin ympäristökeskuksen aiempina toimintavuosina.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ympäristökeskuksen tehtäväkokonaisuuteen ei ole lähi-vuosina odotettavissa oleellisia muutoksia. Vuoteen 2023 mennessä saattaa kuitenkin tulla tarve tarkistaa ympäristökeskuksen toiminta-alueita. Samanaikaisesti Ympäristökeskuksen hallinnon palveluyksikössä tulee eläköitymisen johdosta merkittäviä henkilöstöjärjestelyitä.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa vuonna 2019 ovat ohjanneet seuraavat ympäristökeskuksen strategiaa täydentävät tavoitteet.

Ympäristökeskuksen hallinto (18313001)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki

Ympäristökeskus toimii joustavasti ottaen huomioon asiakkaidensa ja sopijakuntien tarpeet. Ympäristökeskus on seudullisesti tunnettu ja siellä on helppo asioida. (palvelusitoumus)

1. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta on järjestetty ottamalla huomioon toimintaympäristön muutokset, viranomaisveloitteet, sopijakuntien palvelu- ja yhteistyötarpeet sekä asiakkuuksien kokonaisvaltainen hallinta.

Mittari:

- Vuoden 2019 aikana on selvitetty sote- ja maakuntauudistuksen, ympäristökeskuksen viranomaistehtävien toimivuuden sekä asiakkuuksien hallinnan vaikutukset ympäristökeskuksen toiminnan organisointiin ja resursointiin niin, että tarvittavat muutokset voidaan tehdä hallitusti ja oikea-aikaisesti.
- *Seuranta: Sipilän hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen kariuduttua ympäristökeskus ei ole enää aktiivisesti varautunut ympäristöterveydenhuollon tehtäväkokonaisuuden siirtymiseen sote-alueen tai maakunnan järjestettäväksi. Ympäristökeskuksella on kuitenkin valmiudet ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtoon, jos kyseinen uudistus toteutuu. Ympäristökeskus on tehnyt Ympäristökeskuksen hallinnon ja Ympäristövalvonnan palveluyksiköitä koskevat tehtävä- ja resurssiselvitykset. Ympäristövalvonnan palveluyksikön selvitys on otettu huomioon ympäristökeskuksen vuoden 2020 talousarviossa. Ympäristökeskuksen hallinnon palveluyksikköä koskeva selvitys otetaan huomioon ympäristökeskuksen laskutustehtävien resursointia koskevilla järjestelyillä Tuusulan kunnan Talouspalvelut-yksikön ja ympäristökeskuksen välillä. Ympäristökeskus täydentää tarvittaessa palveluyksikkökohtaisia tehtävä- ja resurssiselvityksiään osana pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitteluaan.*

Ympäristövalvonta (18313101)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristövalvontapäällikkö Katariina Serenius

Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti. (palvelusitoumus)

2. Ympäristövalvonnan prosessit ovat tehokkaita, tehävät on riskiperusteisesti priorisoitu ja käytössä on tehokkaat työkalut.

Mittari:

- Valvontasuunnitelmaan sisältyvän riskiperusteisen priorisointijärjestelmän toimivuutta arvioidaan ja siihen tehdään tarvittaessa parannuksia vuoden 2019 loppuun mennessä.
- *Seuranta: Priorisointijärjestelmän on arvioitu olevan edelleen melko toimiva. Valvontaluokkien rajat on kuitenkin tarpeen arvioida uudestaan. Myös tarkastusaste on arvioitava kriittisesti, sillä toimintojen tehokkaan valvonnan kannalta tarkastuksia olisi tarpeen tihentää. Muutokset toteutetaan, kun valvontasuunnitelma seuraavan kerran päivitetään vuoden 2020 lopussa.*

Ympäristökeskus toimii ratkaisukeskeisesti ja yhteistyöhakuisesti. (palvelusitoumus)

3. Ympäristövalvonnassa on mahdollista hyödyntää sähköistä asiointia.

Mittari:

- Sähköisesti toimitettujen hakemusten määrä.
- *Seuranta: Lupapisteessä on elokuun loppuun mennessä tullut vireille 45 hakemusta.*

Ympäristönsuojelu (18313201)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen

Keski-Uudenmaan ympäristön tila ei heikkene, ja monella osa-alueella ympäristön tila on parantunut. (toiminnallinen päämäärä)

4. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus edistää kuntien ja muiden toimijoiden ympäristövastuullista toimintaa.

Mittari:

- Alueen ympäristövastuullisia toimijoita kannustetaan Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinnolla.
- Jatketään *Viljelijälähtöistä tiedonvälitystä maatalouden vesiensuojelusta Keski-Uudellamaalla (VILKKU Plus)* -hanketta Tuusulanjärven valuma-alueella, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä.
- *Seuranta: Ympäristöpalkinto jaettiin maailman ympäristöpäivänä 5.6.2019 kiertotalouskeskus Jalotukselle. VILKKU Plus -hanke on käynnissä hankeohjelman mukaisesti.*

**Keski-Uudellamaalla toimitaan vastuullisesti ilmasto-
muutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.** (toiminnallinen päämäärä)

5. Keski-Uusimaa on ilmastovaikutuksiltaan hiili-neutraali vuoteen 2050 mennessä. Alueen ominaispäästöt ovat pienentyneet 33 % vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä.

Mittari:

- Ympäristökeskuksen johdolla laaditaan KUUMA-seudulle hyväksyttäväksi uusi päivitetty ilmasto-ohjelma vuoteen 2035 asti. Tavoitteena on vähentää seudun kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoteen 2035 mennessä.
- Julkaistaan Ilmastokatsaus 2018, joka seuraa ja vertailee Keski-Uudenmaan kuntien ilmasto-työn etenemistä sekä päästö- ja energiasäästötavoitteiden toteutumista.
- *Seuranta: Ehdotus KUUMA-seudun uudeksi ilmasto-ohjelmaksi on hyväksytty KUUMA-ilmastoryhmässä ja Ilmastokatsaus 2019 on valmistunut.*

Terveysvalvonta (18313301)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: terveysvalvonnan päällikkö Miia Suurkuukka

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja eritystilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelusitoumus)

6. Terveysvalvonnan tulosityksikkö kehittää aktiivisesti valtakunnallisesti yhdenmukaista ympäristöterveydenhuollon viranomaistoimintaa.

Mittari:

- Terveysvalvonta ottaa käyttöön uuden valtakunnallisen Vati-asiakastietojärjestelmän vuonna 2019.
- *Seuranta: Vati-asiakastietojärjestelmä on otettu käyttöön.*

Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa taloudellisesti ja tehokkaasti. (palvelusitoumus)

7. Terveysvalvonnan suunnitelmallinen valvonta on tehokasta.

Mittari:

- Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista tehdään vähintään 85 % ja kaikkiin kohteisiin, joissa havaitaan elintarviketurvallisuutta vaarantavia epäkohtia, tehdään seurantatarkastus.
- *Seuranta: Vati-asiakastietojärjestelmän käyttöönotto ja asiakastietojärjestelmän alkuvaiheen toimimattomuus hidasti valvontasuunnitelman toteutumista alkuvuodesta 2019. Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista tehtiin 80%. Niihin kohteisiin, joissa havaittiin elintarviketurvallisuutta vaarantava epäkohta, tehtiin seurantatarkastus.*

Eläinlääkintähuolto (18313401)

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: eläinlääkintähuollon päällikkö Maija Kallioniemi

Ympäristökeskus kehittää aktiivisesti toimintaansa ja eritystilannevalmiuttaan sekä työntekijöiden osaamista muuttuvissa olosuhteissa. (palvelusitoumus)

8. Eläinlääkintähuollon tulosityksiköllä on hyvät valmiudet sote- ja maakuntauudistuksen läpivientiin omassa toiminnassaan.

Mittari:

- Asiaa käsitellään eläinlääkintähuollon yksikkökouksissa vuonna 2019 ja valmistelussa tarvittavat aineistot toimitetaan ajoissa maakunnan valmisteluorganisaation käyttöön.
- *Seuranta: Ennen maakuntahankkeen kaatumista on toimitettu tarvittavat aineistot valmisteluorganisaatiolle ja asiaa on käsitelty eläinlääkintähuollon yksikkökouksissa*